

Årsplan 2018-2019

fokusdel

Vesletun barnehage Sandven 27 3656 Atrå

Vesletun er foreldredrevet og startet i januar1990.

Åpningstiden er fra **kl. 06.30 til kl.17.00.**

Dersom familien skal bruke det siste kvarteret i

åpningstiden må dere gi de ansatte beskjed om det dagen før.

Barnehagens telefoner

Hovednummer: 35080990

Direktenummer:

Heidi 940 33 526

Veslebu 940 33 528

Regnboga 940 33 529

Mose 940 33 531

Kongle 940 33 537

Solglytt 941 38 940

Planleggingsdager 2018/2019 barnehagen er stengt:

Fredag 17.08.18

Fredag 02.11.18

Mandag 28.01.19

Mandag 11.03.19

Fredag 31.05.19

Foreldremøter 2018/2019: kl. 18-20.

Torsdag 18.10.18. – felles del først, så avdelingsvis

Onsdag 10.04.19: Foreldremøte Regnboga

Torsdag 11.04.19: Foreldremøte Veslebu

Onsdag 24.04.19: Foreldremøte Solglytt

Torsdag 25.04.19: Foreldremøte Kongle

Tirsdag 30.04.19: Foreldremøte Mose

Avdelinger

Veslebu er for 1 åringer.

Regnboga er 2 årिंगene.

Solglytt er 3 årिंगene.

Perlemor er delt i 2 grupper;

Mose er 4 årिंगene

Kongle er 5 årिंगene.

Vesletuns planverktøy

1. Lov om barnehager <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

2. Rammeplan for barnehager

<https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>

3. Virksomhetsplan –deles ikke ut, men dokumentene ligger enkeltvis på hjemmesiden

4. Årsplan = felles kommunal plan + årspalkalender

5. Informasjonsskriv leveres foreldre som enkeltark eller på mail gjennom året:

1. Barn, foreldre og ansatte fordelt på avdelingene

2. Nødvendig informasjon

3. Plan for førjulstiden

4. Aktuelt nytt fra avdelingene

5. Halvårlige avdelingsvise rapporter

Årsplanen er fastsatt av Vesletun sitt samarbeidsutvalg.

Kompetanseheving

Felles kompetanseheving for barnehagene i Tinn kommune er i 2018-2019;

- Verdensarven
- Implementere ny rammeplan for barnehager
- Barn som lever i bekymringsfulle forhold

Planleggingsdager og interne møter benyttes til kompetanseheving.

Oktober 2018

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
40	1	2	3	4	5
41	8	9	10	11	12
42	15	16	17	18 FORELDREMØTE ALLE AVDELINGER KL 18-20	19
43	22	23	24	25	26
44	29	30	31		

VARIG ADFERDSENDRING HOS BARN-KREVER VARIG ADFERDSENDRING HOS VOKSNE – Hanne Holland

All atferd, ikke bare tale er kommunikasjon. Vi er alltid 50 % ansvarlig for den relasjonen vi til en hver tid er en del av. *Vi høster det vi sår.*

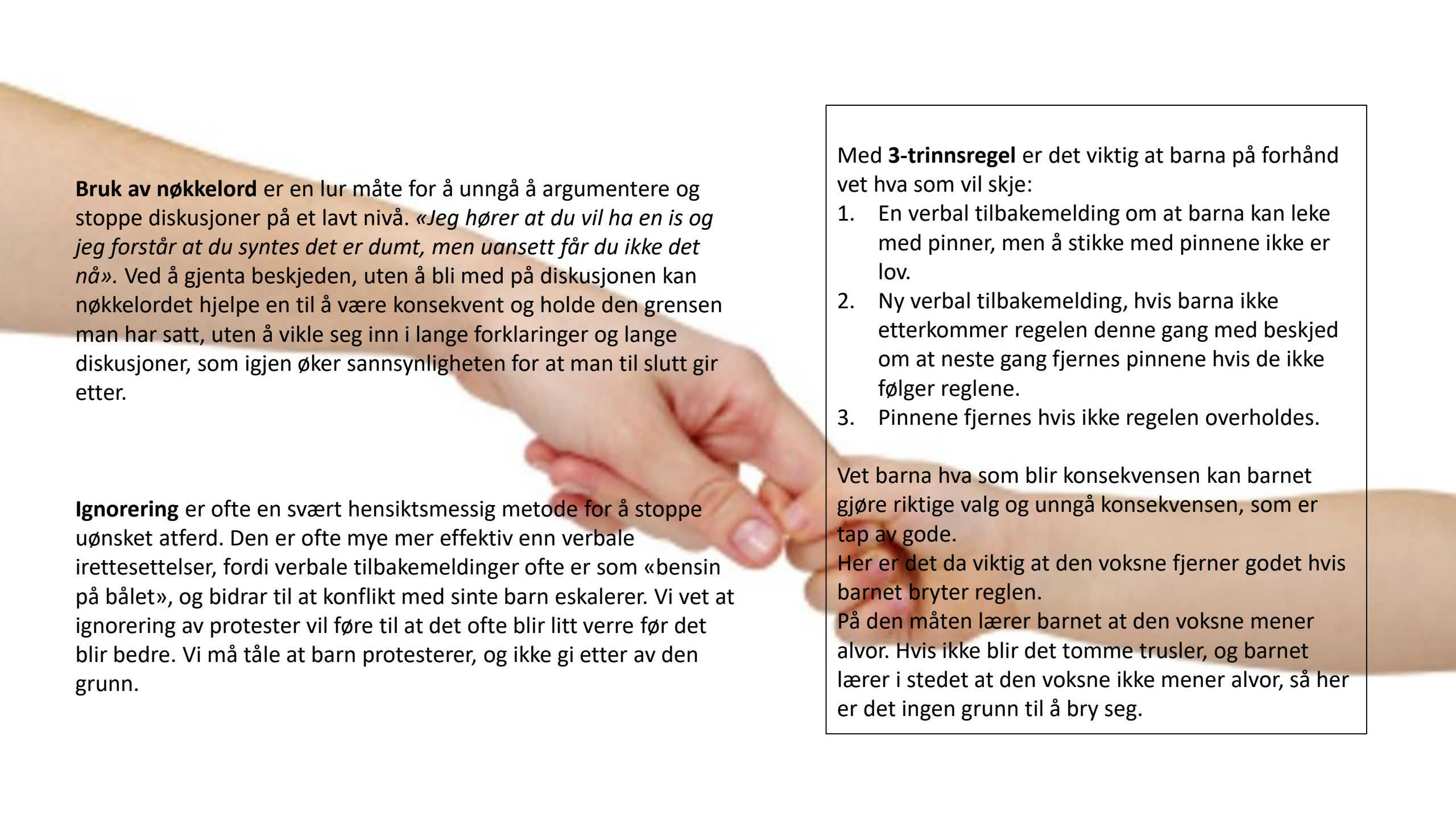
Gode beskjeder er svært viktig for å forebygge konflikter. En god beskjed er konkret, vennlig, bestemt og uten negative følelser. Det er viktig at man er nær barnet og velger riktig tidspunkt. «*legg koppen i oppvaskmaskinen, er du grei*» Det vil også øke sannsynligheten for at barn vil samarbeide og følge de voksnes regler. «*Rydd opp rotet ditt*» er eksempel på en lite konkret beskjed. Vi kan ha ulik oppfatning på hva som regnes som rot.

Ikke-beskjeder skaper ofte trass hos barn. Mange gjør det man får beskjed om ikke å gjøre. Hvis det i et avisoppslag hadde stått, *ikke les dette!* Hadde du klart å latt være?!?

Det er den voksne som har ansvar for relasjoner, og som kan unngå at konflikten eskaleres. Viktig å velge hvilke kamper du skal ta. Er dette en atferd det er nødvendig å gå til kamp mot, og er det relevant for de «store linjer»? Kjenner man at man blir for sint eller irritert er det lurt å ta en pause fra situasjonen og fortelle barnet at man trenger en tenkepause og avvente til situasjonen har roet seg. For barna er det vanskelig å ta til seg veiledning og råd når de står midt oppi situasjonen.

Det er viktig å tenke på at barn i gjennomsnitt følger voksnes regler 70 % av gangene. Å forvente at barn alltid skal gjøre som voksne sier, er verken realistisk eller ønskelig.

**Hvis du har et problem, og det du gjør for å løse problemet virker, så gjør mer av det!
Hvis det du gjør ikke virker, så finn på noe annet!
(Holme & Humle)**

Bruk av nøkkelord er en lur måte for å unngå å argumentere og stoppe diskusjoner på et lavt nivå. «*Jeg hører at du vil ha en is og jeg forstår at du syntes det er dumt, men uansett får du ikke det nå*». Ved å gjenta beskjeden, uten å bli med på diskusjonen kan nøkkelordet hjelpe en til å være konsekvent og holde den grensen man har satt, uten å vikle seg inn i lange forklaringer og lange diskusjoner, som igjen øker sannsynligheten for at man til slutt gir etter.

Ignorering er ofte en svært hensiktsmessig metode for å stoppe uønsket atferd. Den er ofte mye mer effektiv enn verbale irettesettelser, fordi verbale tilbakemeldinger ofte er som «bensin på bålet», og bidrar til at konflikt med sinte barn eskalerer. Vi vet at ignorering av protester vil føre til at det ofte blir litt verre før det blir bedre. Vi må tåle at barn protesterer, og ikke gi etter av den grunn.

Med **3-trinnsregel** er det viktig at barna på forhånd vet hva som vil skje:

1. En verbal tilbakemelding om at barna kan leke med pinner, men å stikke med pinnene ikke er lov.
2. Ny verbal tilbakemelding, hvis barna ikke etterkommer regelen denne gang med beskjed om at neste gang fjernes pinnene hvis de ikke følger reglene.
3. Pinnene fjernes hvis ikke regelen overholdes.

Vet barna hva som blir konsekvensen kan barnet gjøre riktige valg og unngå konsekvensen, som er tap av gode.

Her er det da viktig at den voksne fjerner godet hvis barnet bryter reglen.

På den måten lærer barnet at den voksne mener alvor. Hvis ikke blir det tomme trusler, og barnet lærer i stedet at den voksne ikke mener alvor, så her er det ingen grunn til å bry seg.

VI HØSTER DET VI SÅR ...

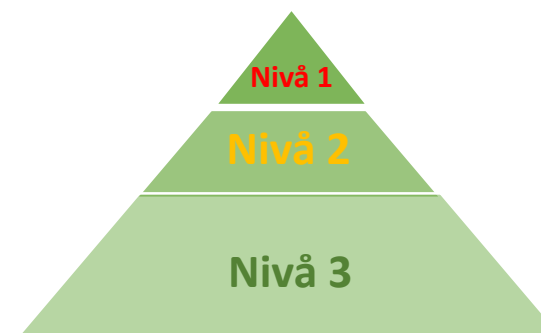
Når man skal bruke **belønninger** i arbeid, er det viktig å finne ut hva som kan fungere som belønning i den aktuelle saken. Det som virker som belønning for et barn, trenger ikke være det for et annen. I enkelte tilfeller kan det være effektivt å bruke bra-kort og belønningssystemer med arbeid med å endre atferd.

Bra-kort kan være effektivt for å endre uheldige mønstre barnet har vanskelig med å komme ut av. Bra-kort lager man lett selv. For eksempel kan man bruke kort med biler eller dyr. Bra-kort kan ha en verdi, som kan veksles inn i en liten premie eller spares opp til man har mange nok kort til enn litt større premie. Premiene kan være spesiell mat, attraktiv aktivitet, gjøre noe sammen, kino og lignende.

For Rune på fem år er det utfordrende å rydde etter seg når han er ferdig med en ting. Den voksne lokker og lurer, men Rune er ikke motivert. Den voksne mister motivasjonen og viser dette tydelig både verbalt og med kroppsspråk. Ingenting hjelper. Den voksne bestemmer seg for å slutte med alt dette som ikke virker og innfører bra-kort i stedet. For hver gang Rune rydder etter seg får han et bra-kort. Etter hvert som han sparer opp bra-kort kan han veksle disse inn. 2 bra-kort kan veksles inn i litt ekstra lesestund på kvelden, 4 bra-kort kan veksles inn i litt nettbrett-tid og 10 bra-kort veksles inn i hjemmekino kveld eller bake en kake.

Hverken bra-kort eller andre belønninger er noe tryllemiddel. Men i stedet for å snakke til rette uten resultat, snur man situasjonen tvert om. Man setter opp hva som forventes, og belønner når forventningen innfris. Belønningen skal altså erstatte den verbale irettesettingen. Dette gjør ofte noe med hele stemningen fordi man nå fokuserer på det som blir gjort, i stedet for å fokusere på det som ikke blir gjort. Registrering av atferd er viktig for å få frem et visuelt bilde av hvor flink man har vært, det er også viktig for å følge utviklingen over tid. Ofte blir man blendet av de siste uheldige situasjonene, selv om det har vært en fin progresjon.

Å sortere og visualisere alvorlighetsgraden av atferd kan ofte være nyttig for å få frem hvilke atferd som er viktig å ta fatt i, og hvilken atferd som må vente, eller som man må leve med, fordi den er helt normal. Når man har klart å bryte en, ser man ofte at andre uheldige atferdsmønstre også løsner.

Nivå 1 er atferd man bør ha nulltoleranse for. Hos barn i barnehagealder kan det være å slå, lugge, bite, stjele, snakke ned om andre, utestenging og lignende. Rødfargen symboliserer STOPP!

Nivå 2 kan være normal atferd som i perioder intensiveres og opptrer såpass hyppig at man velger å sette i gang tiltak for å unngå at det låser seg fast og blir et mønster. Hos barn kan det være legge seg ned og ikke vil gå selv, nekte å kle på seg, nekte å rydde, nekte å legge seg om kvelden, unngår beskjeder, griser ved matbordet og lignende. I dette nivået kan det være lurt å sette inn tiltak som bra-kort eller registrering med klistremerker, slik at atferden ikke eskaleres til rødt. Fargen gul symboliserer som i et lyskryss, at man snart må STOPPE.

Nivå 3 er atferd som er normal slitsom som alle barn viser i perioder. Som tidligere nevnt føler barn gjennomsnittlig de voksnes regler i 70 % av tilfellene. Fargen grønn symboliserer klar bane, altså normal atferd.

Hvordan oppmuntre et barn

1. **Tommel opp** 2. Nå er du på riktig vei 3. **Dette har du jobbet hardt med**
4. Jeg hørte du sa hva du følte 5. **Det der ble veldig fint** 6. Dette kommer
til å gå bra 7. **Jeg er stolt over hvor bra du jobbet i dag** 8. Nå er du nesten
ferdig 9. **Dette er det beste du noensinne har gjort** 10. Du holdt deg så
rolig 11. **Sånn skal det være** 12. Nå har du skjønt det 13. **Dette er litt av
en forbedring** 14. Jeg visste du ville få det til 15. **Gratulerer!** 16. Jeg liker å
høre deg fortelle 17. **For en stjerne du er** 18. Du løste problemet
19. **Fortsett å jobbe, du er nesten i mål** 20. Der har du det! 21. **Hodet ditt
må ha jobbet kjempehardt** 22. Du kan være stolt av deg selv 23. **En gang
til så har du det** 24. God ide! 25. **Du er fenomenal** 26. Knallbra
teamarbeid! 27. **Ingenting kan stoppe deg nå** 28. Du har så kreative ideer
29. **Det er måten å gjøre det på** 30. Supert! 31. **Du må ha øvd masse**
32. Det der håndterte du veldig bra 33. **Jeg liker måten du tenker på**
34. Bra hukommelse 35. **Du vet akkurat hva du skal gjøre** 36. Du jobber
så målrettet med dette 37. **Du uttrykker deg så bra** 38. Du klarte det
39. **Jeg visste dere to ville finne ut av det sammen** 40. Supert at du sier
hva du føler 41. **Jeg vet det er vanskelig, men du er snart ferdig**
42. Strålende problemløsning 43. **Jeg liker å høre om ideene dine**
44. Jeg vet dette var vanskelig for deg, men du holdt deg veldig rolig
45. **JA!** 46. Se hvordan dere hjalp hverandre 47. **Dere ble forttere ferdig
fordi dere samarbeidet** 48. Du fortsatte og prøvde 49. **Fantastisk forsøk**
50. Du tenker så kreativt.

VERDENSARVEN

VESLEBU 1 åringer

- På Veslebu vil barna bli kjent med verdensarven gjennom bilder og filmsnutter.
- Inne på avdelingen henger bursdagskalenderen vår i form av Krossobanen, hvor det er bilder av barna inni blåbærvogner og tyttebævogner, øvre og nedre stasjon og Gaustatoppen.
- Vi har laget bildebøker som vi kan bruke sammen med barna, og på denne måten blir de kjent med de ulike attraksjonene som Vemork, Krossobanen, Storegut, Rjukanbanen, Såheim m.m.
- Ved bruk av nettbrett kan vi vise barna små filmsnutter fra de ulike attraksjonene.

REGNBOGA 2 åringer

- Bilder på veggen som kan inspirere barna og voksne i leken.
- Bildene henger i det rommet det forgår konstruksjonslek (togbane, duplo, klosser mm). Da kan de voksne snakke om «gamle dager» og hvordan Sam Eyde var med på å skape Vemork, Rjukanbanen, Admini, Krossobanen mm.
- Bildet barnehagen har fått av NIA henger også på veggen.
- Vi har laget en verdensarv-bildebok.

SOLGLYTT 3 åringer

- På Solglytt vil barna få være med på å lage ulike verdensarvspill som lotto, memory og bingo.
- Vi kommer til å lage vårt eget eventyr om verdensarven ved hjelp av fortellerkort.
- Barna blir delt inn i grupper hvor de lager Krossobanen, Storegut, Ammonia, toget o.l. Her bruker vi ulike materialer som kan være kjente og ukjente for barna

MOSE 4 åringer

Vårt hovedfokus er tog

- Bruker Ipad, tv og pc for å finne bilder og fakta om toget på Rjukanbanen og togets viktighet for Rjukan som industristed
- Har bilder av toget på veggen
- Lage bursdagstog med bilde av barna
- Diverse formingsaktiviteter knyttet til tog
- Barna lage hvert sitt tog av tre der de tar i bruk ulike teknikker
- Besøke Mæl stasjon

KONGLE 5 åringer

- Fokuset vårt i forhold til verdensarven er båten DF Hydro. Vi kommer også til å trekke frem DF Ammonia og MF Storegut. Vi skal bli bedre kjent med historien rundt båtene og de skal snekre sine egne.
- På avdelingen har vi bilder og leke-rekvisitter av verdensarv fokuset vårt. Dette for at barna skal få inspirasjon til å ta sin lærdom og nysgjerrighet inn i den magiske leken sin og skape ny fabulering og engasjement.
- Alle 5 åringene i Tinn kommune blir invitert med på ulike arrangementer i regi av Norsk industriarbeidsmuseum. Vi skal blant annet få oppleve Rjukanbanen, kjøre lokal toget og besøke Vemork.
- Veien blir til mens vi går og barna får mulighet til å medvirke reisen inn i den spennende verdensarven vår.

VESLEBU

Hver morgen starter vi dagen inne på egen avdeling, hvor Regnbogabarna som kommer tidlig er sammen med oss frem til ca kl.8. De barna som kommer tidlig kan gjerne spise litt av nista si når de kommer, da det kan være lenge å vente til frokost kl.9. For noen barn blir dette en rutine, som skaper forutsigbarhet og trygghet i overgangssituasjonen når foreldrene reiser, enten de velger å spise en halv brødkive eller 2 blåbær på fanget til en voksen.

I samarbeid med foreldrene skal vi legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen, og vi ønsker å skape et rolig og trygt miljø på avdelingen. Før frokost går/krabber barna inn på badet for å vaske hender - etter hvert som de vokser trekker de opp ermene på genseren sin selv og står fornøyd foran speilet og vasker hendene med såpe og vann.

Etter håndvask settes barna til bordet, vi skrur av det kraftige taklyset, setter på dempet belysning og finner frem trylleesken.

Opp av den tryller vi voksne frem konkreter som vi synger sanger og forteller eventyr til, såpebobler, instrumenter og andre ting som byr på ulike sanseopplevelser. Tryllestunden har stor underholdningsverdi for barna, og er en av de formelle lærings situasjonene vi har på Veslebu. Samspillskompetanse og språk –og begrepsutvikling er det vi har hovedfokus på her.

Vi leker som oftest ute på formiddagene(etter frokost) og inne på ettermiddagene(etter andre måltid). Noen dager er vi ute i Veslehagen, andre dager utforsker vi områdene og skogen rundt barnehagen.

For at barna skal ha det godt og utvikle seg, er ro og hvile en viktig forutsetning. Barna sover i vognene sine ute i Snorkehagen, og vi tar pauser i løpet av dagen ved å høre på rolig musikk, lese bok og massere/stryke ryggene til de som ønsker det. Vi verner om leken til de minste ved å dele i små grupper, på denne måten kan vi voksne være tett på og tilstede i leken.

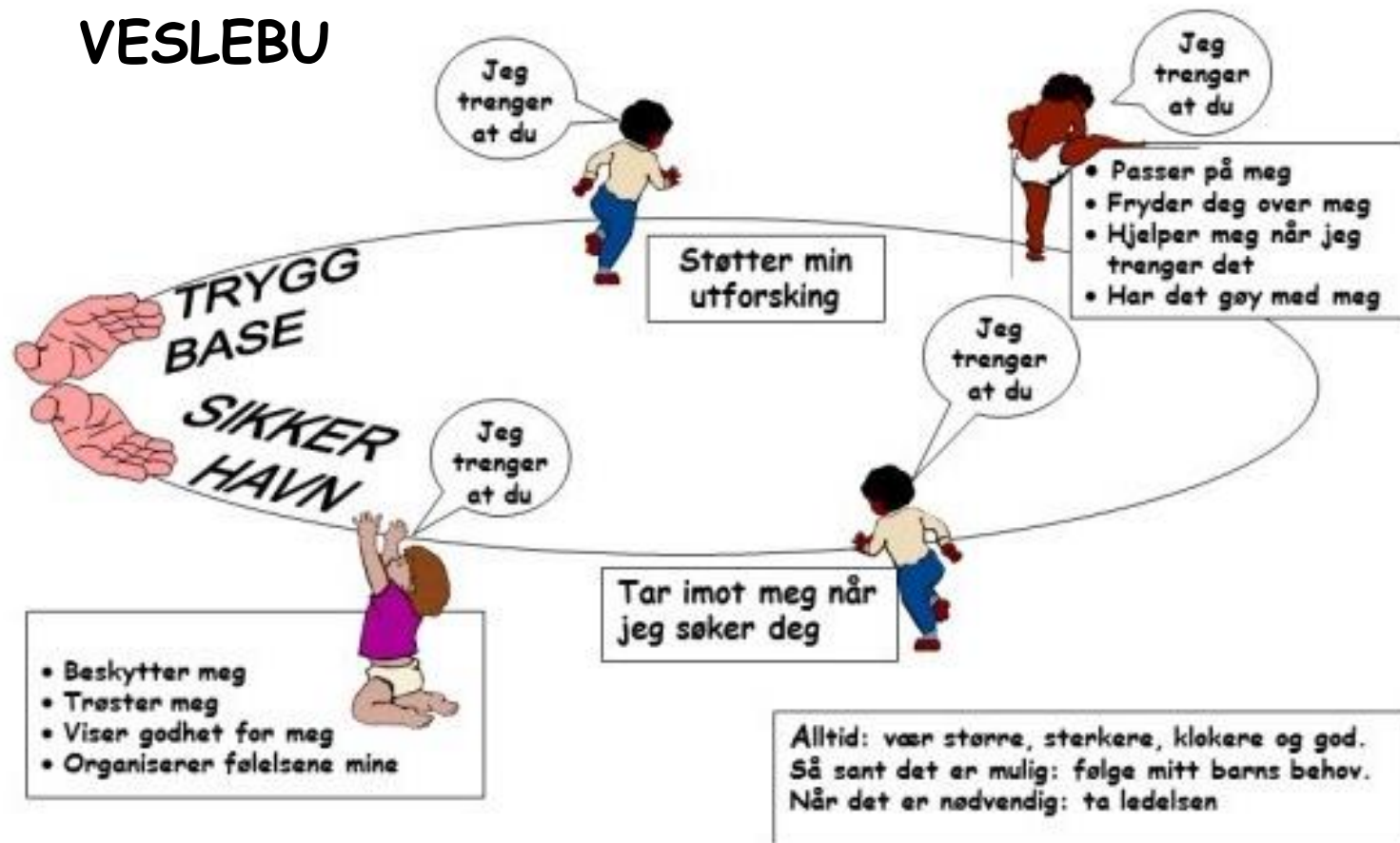

November 2018

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
44				1	2 PLANLEGGINGSDAG Barnehagen stengt
45	5 Førstehjelpsuke for barn og ansatte	6	7	8	9
46	12 Markere Polens nasjonal 11.11 	13	14	15	16
47	19	20	21	22	23
48	26	27	28	29	30

TRYGGHETSSIRKELEN-VOKSNE SOM IVARETAR BARNES BEHOV

VESLEBU

- ♥ Tilvenning ♥ Tilknytning
- ♥ Tilhørighet ♥ Trygghet

Når ettåringen begynner i barnehage og blir overlatt til ukjente voksne gjennom mange timer hver dag, så er det litt av en overgang. Ettåringen kan ikke sette tilknytningen på vent over tid, de trenger muligheten til å utvikle en sikker havn og en trygg base også i barnehagen (Brandtzæg mfl.,2013,s.20).

Når forelderen som leverer, trekker kontakten ut ved å dra på jobb, setter du som er barnets kontaktperson, kontakten i, slik at lampen kan fortsette å lyse. På denne måten får jo begrepet «kontaktperson» en ny og helt konkret betydning - en kontaktperson (**primærkontakt**) er en som kan sette i kontakten (Brandtzæg mfl.,2013, s.101).

Desember 2018

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
49	3	4	5	6	7
50	10	11	12	13	14
51	17	18	19	20	21
52	24 Barnehagen stengt	25	26	27	28
1	31 Barnehagen stengt				

VEŞLEBU

FOKUSOMRÅDE DETTE BARNEHAGEÅRET – SANSEOPPLEVELSER (føle, smake, lytte, se, lukte).

Gjennom sansene tilegner barn seg ferdigheter, de hører, ser, smaker, lukter og føler seg inn i verden. Ulike sanseopplevelser er en viktig kilde til lek og læring – barn lærer med hele seg, da alt strømmer inn uten filter. Vår oppgave er å gi barna gode sanseopplevelser, samtidig som vi skal sørge for at det ikke blir for mye for hvert enkelt barn, ved å lese signalene på hvem som er klare for flere sanseinntrykk og hvem som er klare for å roe ned.

Vi skal legge til rette for at barna får ulike gode sanseopplevelser, i uformelle og formelle lærings situasjoner:

HØRE – rim og regler, sang, musikk, instrumenter, dyr i naturen, språk/dialekter.....

SE – farger, mønstre, størrelser, bilder, forskjellige lys.....

SMAKE – matlaging, smaksprøver inne og ute, varm og kald mat og drikke, fisk og kjøtt, frukter og bær, grønnsaker, sunn mat.....

LUKTE – mat, såpevann, blomster, lys som blåses ut.....

FØLE – ulike stoffer, myke bamser, massasje, kaldt og varmt, vått og tørt, klissete.....

Barn lærer gjennom etterlikning og holdninger som det har rundt seg. Barn kan være med på dagligdagse gjøremål, på denne måten lærer de livet å kjenne. Først det som er nærmest, i hjemmet og i barnehagen, sammen med dem de kjenner. De opplever hvordan vi voksne er, de ser på oss og gjør slik som vi gjør. Vi er barnas forbilder. Dermed er det vår oppgave å handle slik at vi blir etterlikningsverdige. Det er oppdragelse for store og små!

Januar 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
1		1	2	3	4
2	7	8	9	10	11
3	14	15	16	17	18
4	21	22	23	24	25
5	28 PLANLEGGINGSDAG barnehagen stengt	29 VESLETUN 29 ÅR HURRA ☺	30	31	

Hva er viktig for barna på Veslebu?

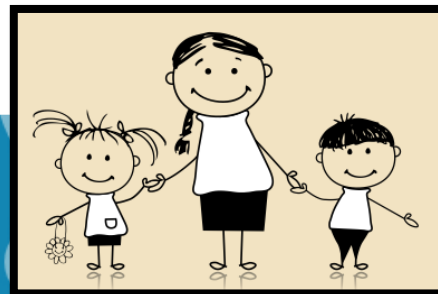
For de minste barna er faste og trygge rutiner viktig for at barnehagen skal oppleves som et trygt sted å være. Det vil si at barna får faste tidspunkter for ulike hverdagsaktiviteter - når de spiser, stelles og legges. Dette avklares med foreldrene på forhånd slik at individuelle behov blir ivaretatt. For å bidra til at barnet skal føle at barnehagen blir et trygt sted å være, kan det være til hjelp med en smokk, koseklut, bamse, pute, eller andre ting som barnet har knyttet seg til hjemme. Trygghetsobjekter som kan være med å skape forbindelse mellom dagene hjemme og dagene i barnehagen.

Mellom de trygge rutinene, skal det være rom for lek og utforsking både inne og ute i barnehagen. Vi voksne skal være tett på barna, slik at vi er der når de oppdager ulike ting på oppdagelsesferdene rundt omkring i den store barnehageverdenen.

«Hverdagen skal være preget av **god tid med plass til alt, utenom stress**. For de minste er det ikke viktig med en overflod av planlagte pedagogiske aktiviteter, men med en **utvidelse av de hverdagslige gjøremålene.**»

(Fagereng, Velkommen til barnehagelivet, s.33)

Dette kalles **hverdagspedagogikk**, og når voksne er bevisste på dette i det daglige samværet med barna vil innholdet i de hverdagslige rutinene være svært stimulerende for de minste

Februar 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
5					1
6	4	5	6 MARKERE SAMENES NASJONALDAG	7	8
7	11	12	13	14	15
8	18	19	20	21	22
9	25 MARKERE MORSMÅLSDAGEN	26	27	28	

REGNBOGA

VI SKAL HA FOKUS PÅ:

DRAMATISERING

SANG OG MUSIKK

FORMING/SKAPERGLEDE

UTEGLEDE & BEVEGELSESGLEDE

TEMAJOBING

BILDEBØKER

VENNSKAP

Mars 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
9					1
10	4	5	6	7	8
11	11 PLANLEGGINGSDAG Barnehagen stengt	12	13 MARKERE BARNEHAGEDAGEN	14	15
12	18	19	20	21	22
13	25	26	27	28	29

Regnboga Kunst, kultur og kreativitet

Vi ønsker å ha mer dramatisering, sang og musikk i hverdagen da barna har vist stor glede og interesse for dette. Dette vil vi gjøre gjennom blant annet:

- Forteller-kofferter med ulikt innhold (bukkene bruse, den lille muldvarpen, Lille larven aldri mett mm)
- Tilrettelegge for at barna skal oppleve skaperglede ved å ha ulikt materiell som kitt, fargeblyanter, maling, papp, lim sakser mm tilgjengelig. Barna skal oppleve både å bruke sin egen fantasi og sitt eget uttrykk og bidra til å lage felles kunst prosjekter.
- Spille/synge mer av de gode, gamle kjente barnesangene og lage et eget sanghefte til avdelingen.
- Høytlesning fra bildebøker.

April 2019

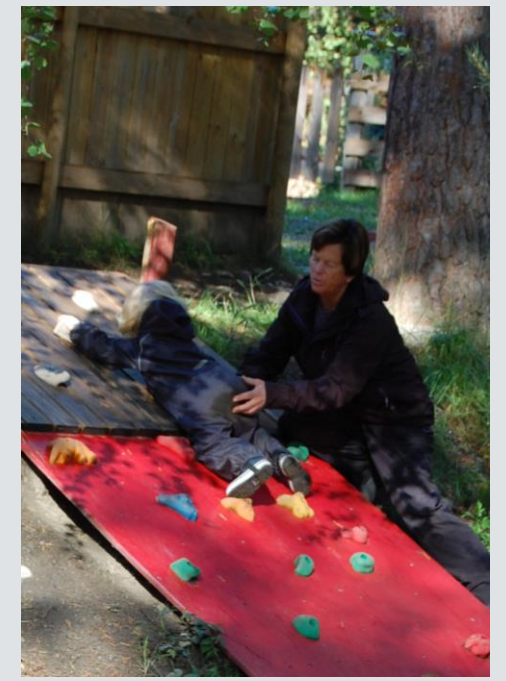
uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
14	1	2	3	4	5
15	8	9	10 FORELDREMØTE REGNBOGA KL. 18-20	11 FORELDREMØTE VESLEBU KL. 18-20	12
16	15	16	17 BARNEHAGEN STENGT	18	19
17	22	23	24 FORELDREMØTE SOLGLYTT KL. 18-20	25 FORELDREMØTE KONGLE KL. 18-20	26
18	29	30 FORELDREMØTE MOSE KL. 18-20			

Uteglede og bevegelsesglede - Regnboga

Barna er kjempeglad i å være ute.
Vi ønsker å vise de barnehagens flotte
nærmiljø og lekemuligheter for å bevare
gleden og nysgjerrigheten.

Dette skal vi gjøre ved å:

- Gå på tur i skogen og utforske naturen.
- Undre oss sammen med barna over det vi finner ute.
- Leke sammen med barna.

Regnboga

Bildebøker og temaarbeid

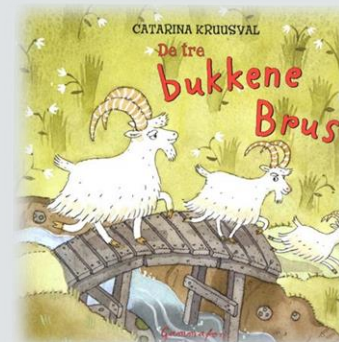
Kommunikasjon, språk og tekst (R17)

- Barna viser stor glede over å sitte sammen med en voksen å lese og se i bildebøker.
- Det er språkstimulerende å lese/snakke med barna om bildene i boka.
- Vi ønsker å fremheve enkelte bøker igjennom året. Eks: muldvarpen, Lille larven mm ut i fra barnas interesser.

Temaarbeid gir Tverrfaglighet

- Vi ønsker å jobbe med ulike temaer gjennom klubb dette året. Det første tema er Lille Larven aldri mett og derfor ble det Larveklubb.
- Hvor lenge vi skal jobbe med hvert tema kommer an på hvor lenge det fenger barna.
- Hva det nye tema blir, vet vi ikke. Det blir valgt utfra barnas interesser.
- Klubb – barna blir delt inn i grupper på 3. Hver voksen har sitt opplegg. Eks: matlaging (smake, spise, telle og lukte) forming og dramatisering. Her er vi innoen mange fagområder på en gang.

SOLGLYTT

5 om dagen!

Målet er minimum 5 positive tilbakemeldinger om dagen

- Jeg liker at du ...
- Nå plukker du opp klossene slik jeg bad deg om. Du er god til å hjelpe til!
- Du er god til å høre på meg!
- Det var en god ide å ...
- Jeg er veldig stolt av deg for at ...
- Det der er en god måte å ...
- Du er en god venn for ...
- Takk for at du ...
- Du må være stolt av å ...

Hvis vi gir positiv adferd oppmerksomhet, får vi mer av det!

Adferden trenger ikke være perfekt for å fortjene ros (men vær spesifikk og konkret, vis entusiasme og gi rosen raskt!)

Aktuelt nytt:

- Samling har vi hver dag klokken 8.45 og 12.45 på Harmoni.
- Maten blir inntatt på Fabel og Solglytt. Her fokuseres det blant annet på høflighet og bordskikk, som f. eks. å si «ja takk», «nei takk», «kan jeg få» o.l.
- Vi har nå flere rom å fordele oss på når vi er inne, mindre grupper gir færre konflikter, bedre konsentrasjon om leken og relasjoner utvikles.
- Bursdager blir markert med krone, sang og «raketter» mens bursdagsbarnet får sitte på bursdagsstolen. I tillegg får barnet velge mellom tre bursdagsretter som vi tilbereder sammen med barnet og to hjelpere samme dag.

SOLGLYTT

Mini - Røris

På Solglytt har vi i år innført en organisert aktivitetsstund, med et bevegelsesprogram kalt «Mini – Røris».

Programmet er lekent og fokuserer på at det skal være gøy å bevege seg. Utgangspunktet er bevegelsesglede til musikk, med en ambisjon om å utfordre motorikk, balanse, samarbeid og kroppsbevissthet. Barna får også trene på å komme inn i avslappende og rolig bevissthet (Kilde; Friskis og svettis).

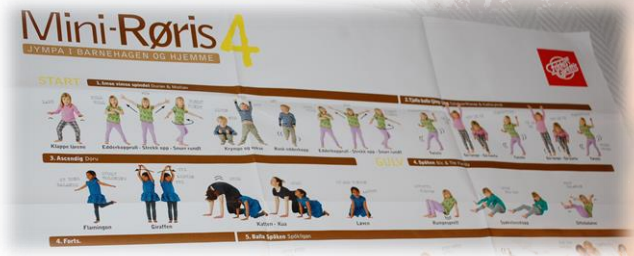
I Mini – Røris møter vi spennende dyr når vi beveger oss gjennom jungelen.

(blir forklart gjennom musikk og muntlig veiledning på CD, samt bilder på stor plakat)

Bevegelsene er tilpasset for 3 – 6 åringer, med utfordringer for alle.

Massasje:

Det er ikke bare voksne som kan være stresset og kjenne at hverdagen kan være hektisk, det kan barn også gjøre. Ikke alle barn klarer å slappe av i løpet av en barnehagedag da det er alt for mye spennende som skjer og som de ikke vil gå glipp av. De fleste barna på Solglytt har sluttet å sove, da får de heller ikke den hvilen i løpet av dagen som de har hatt tidligere. Massasje i barnehagen er med på å gi barna en mulighet for å slappe av og få ro, kjenne hva som er god kontakt fra andre og gi andre god berøring. Vi demper lyset, ligger på tepper med puter under hode, hører på rolig massasjemusikk og ruller baller over rygg, mage, armer og bein. Barna stryker også på hverandres rygger med hendene. Vi opplever at barna synes dette er en god og rolig stund de gjerne vil være med på. Vi har massasje minst en gang i uken hvor det er fire barn om gangen.

«Husker du vi gjorde i går?!»

Vennskap, relasjoner og inkludering

Forskning viser at vennskap er godt for helsa! Det gir trygghet (jfr. COS - Trygghetssirkelen) og muligheter for ulike opplevelser og erfaringer. På **Solglytt** har vi trygge og tillitsfulle barn som tar kontakt med hverandre, leker sammen, trøster hverandre og viser omsorg. Vi ser barn med ulike erfaringer som deler sin kunnskap med hverandre. De lærer og har det gøy sammen!

Det bobler av forventning, øynene glitrer, munnen sprekker opp i store smil og beina klarer ikke stå rolig på gulvet... Slik bygges relasjoner opp!
Og relasjoner smitter mer en influensa!

Men med ti ivrige og glade treåringer på avdelingen, hender det at de høye stemmene og de ivrige kroppene som løper fra aktivitet til aktivitet fører til uheldige situasjoner. Felles fokus på avdelingen i år er å oppmuntre hverandre til å gå inne, bruke hyggelige og gode stemmer – også i konfliktsituasjoner!

Barna skal ta del i det sosiale livet og oppleve tilhørighet i barnegruppen. De skal være aktive deltagere som gir bidrag ut i fra sine forutsetninger. Vi roser og belønner positiv adferd, og velger å ikke legge fokus på det negative.

Mai 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
18			1	2	3
19	6	7	8	9	10
20	13	14	15	16	17
21	20	21	22	23	24
22	27	28	29	30	31 PLANLEGGINGSDAG Barnehagen stengt

Da pulverheksa kom til Solglytt...

Det finnes en rekke bøker om Pulverheksa, skrevet av Ingunn Aamodt. Bøkene kombinerer humor, faste karakterer og gjentakelser. I bøkene møter vi Pulverheksa og hennes to beste venner; Katten Hokus og kråka Pokus. I tillegg møter vi Politimannen, Tyven, Krokodillen, Suppegjøken og Småtrollene. Handlingen settes som oftest i gang av et problem som Pulverheksa hjelper til å løse, både med kløkt og magi. Når problemet er løst, er alle glade og ting kan gå tilbake til det normale igjen.

På Solglytt engasjerte samtlige av barna seg spontant og ivrig i en lek hvor vi sammen jaktet på spor etter Pulverheksa rundt om i barnehagen. Med en stor grad av medvirkning fra barna, gav dette oss ideen om å fordype oss videre i historiene om Pulverheksa og vennene hennes. Aktivitetene utvikles i tråd med barnas interesse og nysgjerrighet. Store og små prosjekter dekker til sammen alle fagområdene i Rammeplanen. Hvert enkelt prosjekt skal være lystbetont og morsomt, samtidig som barna utvikler fantasien og skaperlysten. Det er ingen gitt fasit – det er barna som bestemmer, og de skal oppleve mestring og stolthet over hva vi sammen får til!

- Lese bøker med bildestøtte
- Høre på lydbok
- Se film
- Bruke fortellerkort i små grupper – og slik lage vår egen «heksebok»
- Vi lager egne heksekoster med naturmaterialer
- Matlaging i «Heksegryta»
- Trolldeig/kitt/naturmateriale – alle får lage sin egen figur fra Pulverskogen
- Drama/teater, kanskje får vi besøk av selveste Pulverheksa?!
- Flanellograf og fortelling fortalt med konkrete.

Juni 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
23	3	4	5	6 SOMMERFEST KL 17.30	7
24	10	11	12	13 OVERNATTING I GAPAHUKEN FOR 6 - ÅRINGENE	14
25	17	18	19	20	21 SISTE SKOLEDAG
26	24	25	26	27	28

MOSE

Dette barnehageåret har vi valgt å rette fokus mot:

- **NATUREN TIL ULIKE ÅRSTIDER**
- **SPRÅKLØFT**

Natur og språk henger også naturlig sammen i form av undring og samtaler rundt ulike opplevelser knyttet til mangfoldet vi finner rundt oss.

MOSE

Naturen til ulike årstider - Mosestua

Rammeplanen fremhever viktigheten av at vi skal bidra til at barna ;

- får oppleve naturen som en arena for lek og læring
- får gode opplevelser knyttet til friluftsliv året rundt
- viser respekt for og tar vare på naturen som omgir oss.

Siden gruppa vår heter **MOSE**, er det naturlig at vi søker tilholdssted til **MOSESTUA**. Dette stedet ligger i **VASSREISA** som punkt nr. 3 på kartet, helt i starten på denne flotte reisa og i en overkommelig avstand for korte bein også på vinterstid.

Dette stedet ble opprettet i 2006 og har blitt flittig brukt av mange barn. Her er det en gapahuk vi, etter litt takteking, kan sette oss inn i om det skulle komme ei skur. Det er benker rundt et bål, bålpanne og ellers mye spennende som barna finner på og fram til. Rolleleken florerer i dette området.

Maskoten Mose blir med oss til Mosestua hver gang.

Aktiviteter tilknyttet dette området og nærmiljøet:

- Følge variasjonene i naturen fra høst til vinter og vår
- Formingsaktiviteter med naturmaterieill
- Dramatisering av eventyr
- Barna dokumenterer med bilder og lager bok
- Lage mat på bålpanne sammen med barna
- Tissestokk for gutter og jenter. Barna lager skilt som forteller hva som er hva
- Holde området i orden

MOSE

Språkløft

Rammeplanen fremhever under fagområdet «Kommunikasjon, språk og tekst» at barna skal få utforske og utvikle sin språkforståelse og språkkompetanse gjennom ulike former for språkstimulering.

Vi skal bidra til at barna blir nysgjerrig på språket og kan leke med det i form av f eks rim og regler.

For denne aldersgruppa er det ikke alltid at alle lydene er på plass.

Vi skal ikke terpe, men leke fram lydene.

Dette gjøres ved lekpregede munnmotoriske øvelser.

Språket bruker vi hele dagen og i alle situasjoner, og når vi samtaler med barna, retter vi ikke på uttalen men gjentar ordet/setningen på riktig måte. Noen leker vil være i små grupper, mens andre vil foregå i hel gruppe.

Vi tenker å løfte språket på mange ulike måter.

- Samlinger med ulikt innhold
- Munnmotoriske leker
- Dikt, rim og regler
- Høytlesing og lydbøker
- Sanger og Samtaler
- Ulike leker og spill

August 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
31				1	2
32	5	6	7	8	9
33	12	13	14	15 Nytt barnehageår begynner	16
34	19	20	21	22	23
35	26	27	28	29	30

MOSE

Småsteg

er utviklet for å hjelpe oss med å veilede barna til å lære, bruke og øve på ferdigheter for selvregulering og sosial- og emosjonell kompetanse.

SMÅSTEG er delt inn i fem deler:

- Ferdigheter som fremmer læring. Barna tilegner seg ferdigheter som hjelper dem til å bli bedre i å lære. De blir flinkere til å fokusere oppmerksomheten, til å lytte nøye og til å be om hjelp.
- Empati. Barna lærer å kjenne igjen og forstå sine egne og andres følelser. Barna lærer også å vise omsorg for andre.
- Mestre følelser. Barna lærer hvordan de kan roe seg ned når de har sterke følelser, som bekymringer og sinne.
- Vennsferdigheter og problemløsning. Barna lærer hvordan de kan få venner og beholde dem, og på en positiv måte løse problemer som kan oppstå i samspill med andre
- Overgang til skolen.

Opplegget tilpasser vi vår hverdag og barnegruppe. For å visualisere ulike tema, følger det med to hånd-dukker «Valp og Snegl» samt at vi voksne er i rolle. Det er plakater med bilde av barn i ulike situasjoner som vi vil snakke om og reflektere rundt. Det er også tilhørende sanger og leker som forsterker tema som blir tatt opp.

For at barna skal får best mulig utbytte av dette opplegget, skal vi samtale og reflektere rundt ulike tema sammen med dem. De skal kunne komme med forslag til løsninger. Dersom det oppstår ulike hendinger i barnehagen, kan vi henvise til noe vi har snakka om i SMÅSTEG-samling og finne fram igjen den løsningen barna valgte i forhold til slike situasjoner

Juli 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
27	1	2	3	4	5
28	8	9	10	11	12
29	15 BARNEHAGEN SOMMERSTENGT UKE 29	16	17	18	19
30	22 BARNEHAGEN SOMMERSTENGT UKE 30	23	24	25	26
31	29	30	31		

K O N G L E

Hverdagen til Kongle starter sammen med Mosebarna frem til klokken 08.30, hvor vi deler oss for så å møtes igjen ca. klokken 15.30.

Tirsdag og torsdag har vi klubb dager. Her jobber vi med ulike temaer i forhold til fokusområdet vårt som er kulturarv og min verdensarv.

Mandag og fredag bruker vi mer tid sammen med Mosebarna. Vi tilbringer store deler av dagen ute. Vesleskogen, Vassreisa, på tur i nærmiljøet eller i barnehagen.

Vi har ikke noen fast ordning på når vi er ute eller inne i løpet av dagen, annet at vi alltid er ute i løpet av barnehagedagen. Her får barna være med å bestemme ut fra deres behov og ut fra hva vi skal jobbe med i klubben.

Hønene er det de eldste barna som har ansvar for, dette er en tradisjon i Vesletun. Ved å jobbe tett på hønene lære barna medfølelse, selvkontroll og selvtoleranse, evnen til å tolke ikke-verbale kommunikasjonssignaler og få erfaring med omsorg. Barna er blant annet med på mating, stell og reingjøring. De får også erfaringer om liv og død gjennom blant annet ruging og klekkeprosessen om våren.

Selvstendighet er noe barna må vennest til, noe som betyr at de *selv* må gjøre en del ting.

- Å kunne sitte i ro, turtaking, lytte til hva andre har å si, ta imot beskjeder og utføre oppgaver de får.
- Påkledning – klare å kle på seg selv, alt fra kneppe knapper, glidelåser og ta strikken over støvlene. Reflektere selv over hvilke yttertøy man trenger å ha på utfra været. Henge opp klærne sine på knaggen etter bruk. Sette skoene på plass. Er yttertøyene våte må man legge det i tørkeskapet. Har man sko med lisser er det viktig å begynne å øve på dette.
- Selvstendig på toalettet.
- Løse uenigheter på en god måte.

Skoleforberedelser er en viktig del av det å gå siste året i barnehagen. Etter jul begynner vi ordentlig med å forberede barna til skolestart. Med disse forberedelsene har vi som mål at barna skal kunne se en sammenheng, være motiverte og glede seg til å begynne på skolen. De skal møte skolen med nysgjerrighet og tro på seg selv.

Vi kommer til å besøke skolene som barna skal begynne på. Bli kjent med lokalene til skolefritidsordningen. De skal også bli bedre kjent med sine nye klassekamerater/venninner med jevnlig treff og vi får besøk av kontaktlærer og SFOleder. De vil også få treffe sine skolefaddere i i løpet av våren, noe som alltid er veldig spennende

Barna skal avslutte i barnehagen på en god måte med overnatting i barnehagen og med en fin markering på sommerfesten.

September 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
36	2	3	4	5	6
37	9	10	11	12	13
38	16	17	18	19	20
39	23	24	25	26	27
40	30				

LOKAL HISTORIE

Vi skal bli kjent med historien rundt DF Hydro. Etter å ha snakket litt med barna rundt dette temaet har også interessen for lokalhistoriske båter som blant annet DF Tinn og båttransporten på Tinnsjøen vekket interesse.

De har også blitt nysgjerrige på minnesmerke ved Sandven om utvandringen til Amerika.

Vi har masse spennende lokalhistorie vi skal fordype oss i dette året med nysgjerrige, reflekterte, fabulerende, engasjerte og vitelystne femåringer.

Barna medvirker underveis med nysgjerrighet og interesser.

VÅRT NÆRMILJØ

Barnehagen kan sees på som barnas lokalsamfunn. Alle barn og voksne er viktige for fellesskapet, og alle har noe de kan bidra med. Vi skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Vi har et fantastisk nærmiljø med mye spennende næringer og historie rundt som vi skal utforske.

VEIEN BLIR TIL MENS VI GÅR.

VÅRE TRADISJONER

Tradisjon er en del av vår identitet og forteller noe om vår forhistorie. Barna skal bli kjent med ulike tradisjoner. Vi skal blant annet besøke Håndverks-senteret der de får oppleve ulike typer håndverk. Barna skal etter dette snekre hver sin verktøykasse som de skal dekorere med rosemaling.

En av mange tradisjoner i Vesletun er at de eldste baker lefser de tar med seg hjem til jul. Vi blir invitert til påske- og julevandring i kirken hvor barna er med å dramatiserer. Tinndølmålet er en viktig tradisjon vi skal jobbe med.

Min identitet og mine tradisjoner.

KONGLE -VÅR KULTURARV

Oktober 2019

uke	mandag	tirsdag	onsdag	torsdag	fredag
36		1	2	3	4
37	7	8	9	10	11
38	14	15	16	17	18
39	21	22	23	24	25
40	28	29	30	31	